

## [Bausgaard.]

instrument gennem vor skattelovgivning, end vi har i øjeblikket, af så stor og afgørende betydning, at vi fortsat vil arbejde for, at en sådan tilvejebringelse af et bedre konjunkturinstrument kan opnås. Men det må også fastholdes som hovedformålet.

Ser man videre på, hvad der er fremført fra andre sider, ja, så må man erkende, at med regeringens noget stædige fastholden af et kildeskatteforslag på det grundlag, vi hidtil har set fremlagt fra regeringens side, måtte den på forhånd vide, at den end ikke havde én eneste antagelig grund til at være i tvivl om, at der ikke kunne opnås enighed. Det er helt åbenbart for alle og må også være det for regeringen, at den form, hvorunder man har valgt at fremlægge kildeskatteproblemet til debat i Danmark, ikke har åbnet en bedre vej for politisk enighed; det måtte på forhånd være at karakterisere som et af de områder, der kaldte på modsætningerne og ikke på samarbejde partierne imellem.

Endelig kan det heller ikke skjules, at man har ført debatten omkring det særlige danske fænomen, der hedder skattefradragsreglen, på sådan en måde, at det efterhånden blev ganske klart, at der ikke, hvis man skulle tage de forskellige partiers udtalelser for deres pålydende, var mulighed for at nå et politisk forlig. Fra den ene side har man stillet det op som en ufravigelig betingelse for overhovedet at komme i gang med en skattereform, at fradragsreglen blev et led i den første del af skattereformen, og fra den anden side har man tilsyneladende nu bundet sig i en stædig fastholden af det, som, når alt kommer til alt, er et politisk agitationsgrundlag mere end en saglig indvending, nemlig at skattefradragsreglens ophævelse under ingen omstændigheder kan inddrages i en skattereform. Til trods for, at alle må erkende, at skattefradragsreglen har mange uheldige virkninger, ikke mindst som følge af den høje økonomiske aktivitet og den indkomstudvikling, der har præget og formentlig i de kom-

mende år vil præge det danske samfund, har man alligevel lukket øjnene for disse svagheder og stædigt villet fastholde, at her var et område, der skulle være tabu.

Sådan må vi altså på en række områder konstatere, at hvis de enkelte partiers udtalelser skulle tages for deres fulde pålydende, ja, så var der ikke grundlag for enighed. Men meget længe var det da også en almindelig fornemmelse, at man fra alle sider var klar over, at en vis modifikation af de enkelte partiers allerstærkeste synspunkter og ønsker netop var en nødvendig forudsætning for at opnå et forlig, og vi var mange, der meget længe troede på, at der også var en vilje til at drage konsekvensen af denne viden. Når det ikke blev resultatet, må det nok alligevel være rigtigt, som jeg sagde det før, at konstatere, at så er årsagen, at man simpelt hen endnu ikke politisk har fået lært det system, som er nødvendigt, hvis man skal kunne arbejde under en mindretalsregering: at partierne er villige til at samarbejde og villige til at gøre det under den form, at ingen er i stand til fuldt ud at fastholde alle sine ønsker.

Også på andre områder må man desværre konstatere, at der var behov for resultater, som ikke blev nået. Jeg må måske have lov til at minde om, at det radikale venstre fremsatte et lovforslag om oprettelse af et arbejdsaftalenævn; det var jo et forslag, som gav anledning til nok så kraftige reaktioner fra regeringshold. Jeg tror, der er mange, der i regeringspartiet i dag har ganske let ved at se den manglende politiske klogskab i den meget kraftige reaktion; jeg tror også, der er mange, der inderst inde må erkende, at man, stående over for både de økonomiske, de overenskomstmæssige og de organisationsmæssige problemer, der jo traditionelt bliver forstærket i overenskomstperioden, nok her har taget et standpunkt stærkere end egentlig hensigtsmæssigt var. Det radikale venstre er af den opfattelse, at dette igen er et af de områder, hvor det egentlig ikke er teknisk og saglig uenighed, der gør, at man ikke